

MİLLİ PARKLARIN GELİŞTİRME ESASLARI

Prof. Dr. İdris OĞURLU
İstanbul Ticaret Üniversitesi
Çevre ve Doğa Bilimleri
Uygulama ve AraŐtırma Merkezi

İstanbul 2016

Milli Parkların Planlama ve Geliştirme Esasları

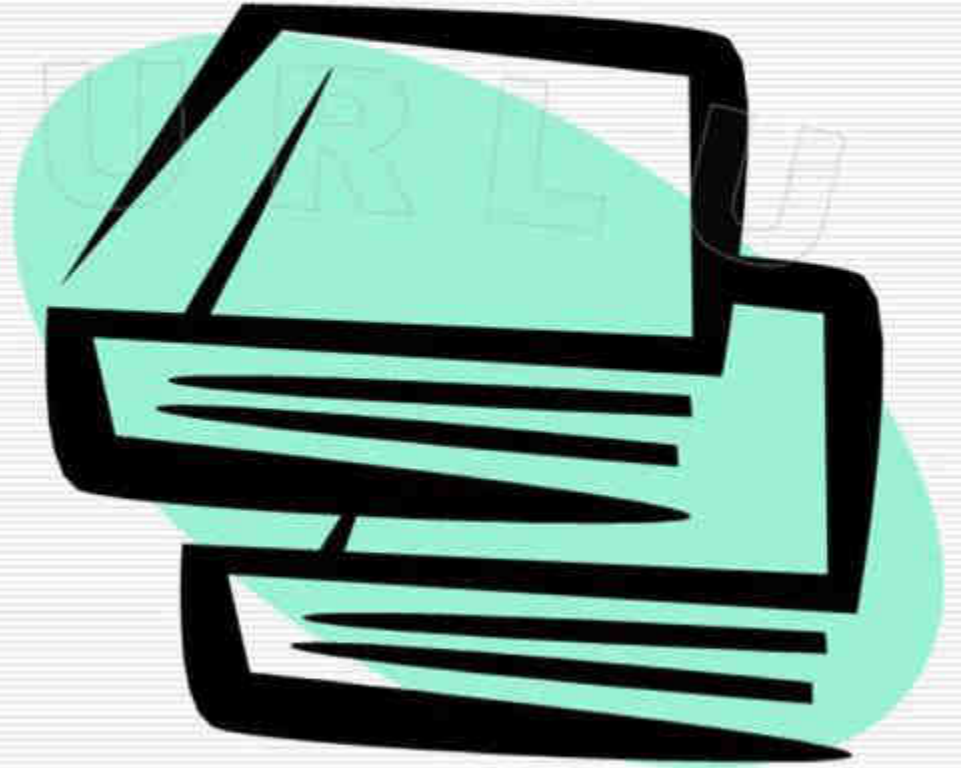

-
- Her milli parkın, kuruluşundan itibaren gelişmesi için yapılacak bütün çalışmalar, uzun devreli bir plana dayanılarak yürütülür.

master plan

Buna "Uzun Devreli
Gelişme Planı"
veya "Master Plan"
denir. Planın
hazırlık safhasında
göz önünde
tutulması gereken
prensipler
şunlardır:

Temel prensip;

- Milli parkı oluşturan tabii, kültürel ve rekreasyonel kaynakların korunması, geliştirilmesi ve devamlılığının sağlanmasıdır.

koordinasyon

Bununla birlikte kaynak değerler, peyzaj ve yönetim arasında bütünlük sağlayacak bir planlamanın yapılması da esastır.

sınırlar

Milli parkın sınırları, genelde kaynak değerleri ve çevresini koruyan tabii sınırlar şeklinde tarif edilmekle birlikte manzara bütünlüğü sağlamak bakımından planlamada bu sınırlar ufuk hattından geçirilmelidir.

ufuk hattı

Planda, ufuk hattı berisindeki peyzajın algılanmasında bozulmaya yol açacak unsurların giderilmesine yönelik alternatifler ve öneriler yer almalıdır.

peyzaj restorasyonu

“Peyzaj Restorasyonu” denilen bu çalışmada; sahanın tabii arazi plastiği tabii bitki örtüsü ve tabii peyzaj esas olmalı, egzotik türler kullanılmamalıdır.

Restorasyon

Böyle bir restorasyona gidilmişse, ziyaretçiye parkın bir bölümünün insan eliyle değiştirildiği bildirilmelidir.

yapılar

Milli parktaki faydalanma tipleri ve bunlara ait alt ve üst yapılar, parkın kaynak değerlerine minimum etki edecek tarzda planlanmalı ve şekillendirilmelidir.

koruma-faydalanma dengesi

Plan; koruma-faydalanma dengesini gözetecek ve bu dengeyi muhafaza edecek karakterde olmalıdır.

tesisler

Milli parkda hizmet verecek yapı ve tesisler norm, form ve malzemeleri itibariyle yöreye ve sahaya uymalıdır.

-
- Mesela inşa edilecek bir tesis manzarayı bozmamalı, peyzajın kötü algılanmasına yol açmamalıdır.

mimari

Yapılarda kullanılacak malzeme, yörede kullanılan geleneksel malzemeler cinsinde, mimari ise yörenin geleneksel mimari tarzında olmalıdır.

Yollar

- Milli park içerisinde yapılacak yollar için düz bir hat boyunca uzanan güzergahlardan kaçınmalı, yol genişliği düşük tutulmalıdır.

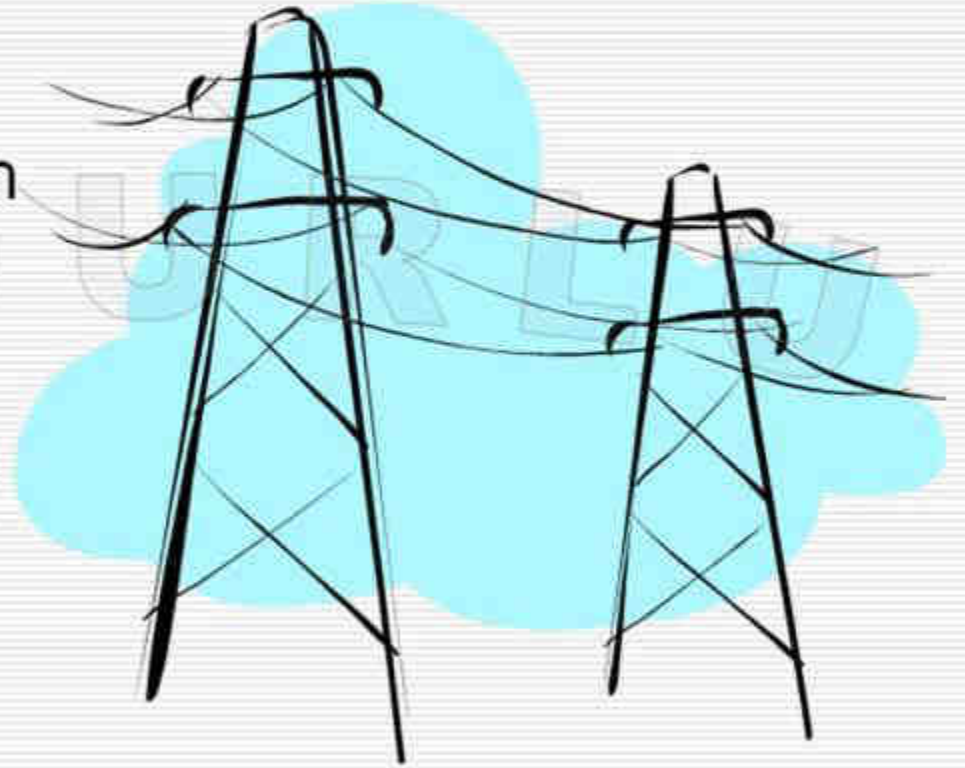
- Yol şebekesinin planlanmasında esas;
- ilk bakışta kolayca fark edilmeyecek,
 - arazi plastığıne uyan,
 - minimum seviyede kazı ve dolgu gerektiren,
 - ziyaretçiyi parkın görülecek yerlerin ulaştıran yolların vücuda getirilmesidir.

- Yol kenarında ticari reklamlara izin verilmemelidir.

enerji nakil hattı

- Enerji nakil hattı ve iletişim tesisatının milli park içerisinde geçirmemesi esastır. Buna rağmen mecburiyet varsa, bu hat ve tesisatın yer altı kabloları ile geçirilmesi yoluna gidilmelidir.

havai hat

- Bu da yapılamıyorsa, havai hat şeklindeki tesisatın tabii peyzajı en az etkileyecek düzende olmasına çalışılmalıdır.

rekreasyon

Rekreasyon faaliyetinin yoğunluğu kontrol edilebilmelidir. Bu yoğunluğun belirlenmesinde, rekreasyon alanlarının taşıma kapasiteleri esas alınır.

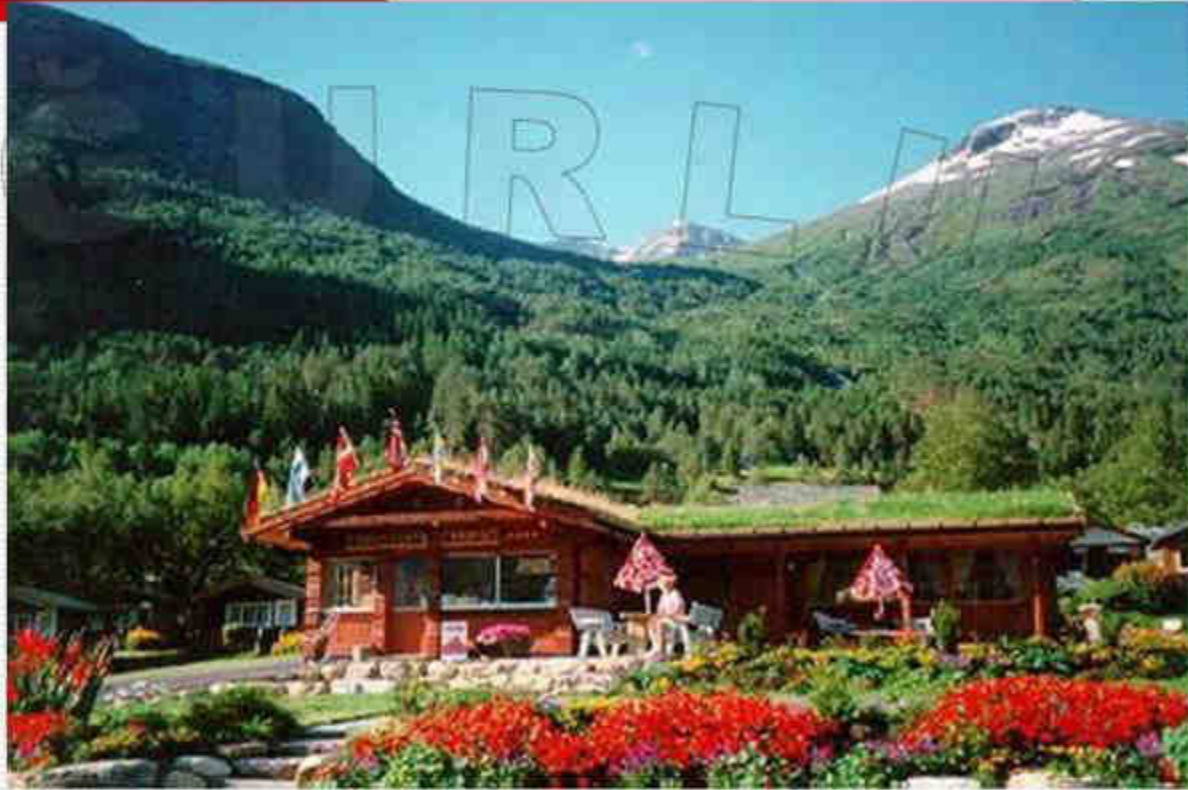
taşıma kapasitesi

Bu alanlara kaldırabileceklerinden fazla rekreasyonist girişine izin verilmemelidir. Rekreasyon yoğunluğunun belirlenmesinde talep değil, kaynak potansiyeli ve taşıma kapasitesi ölçü alınmalıdır.

konaklama

- Bilhassa gnbirlik rekreasyon, kamping ve sabit tesislerde konaklama yapılan alanlarda taşıma kapasitesi üzerine çıkan sayıdaki ziyaretçinin

nemli zararlara sebebiyet vereceği dikkate alınmalı ve ona göre bir planlama yapılmalıdır.

mutlak koruma zonu

Mutlak koruma
zonunda kaynak
değerleri korumaya
ve tanıtmaya
yönelik tesisler ve
müdahaleler
dışında hiçbir tesis
ve müdahale
yapılmaması
planlamada esastır.

Bu hususta cevap verebilecek tesisler; kaynak değerleri araştırmaya ve ziyaretçiyi ulaştırmaya hizmet edecek yollar, koruma merkezi mahiyetindeki binalar olabilir.

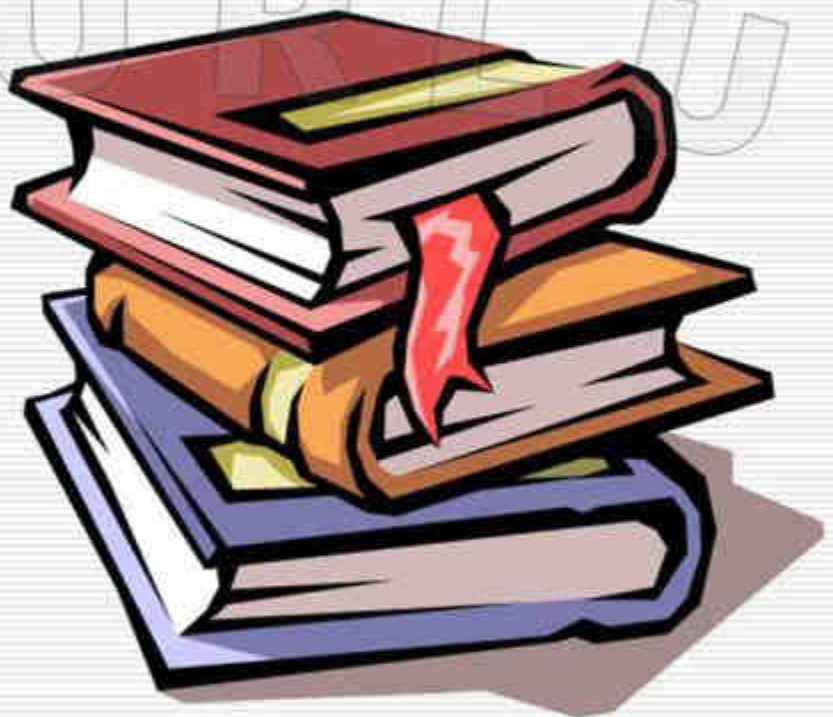
tarihi eserler

- Keza varsa kültürel eserlerin zararlı unsurlardan temizlenmesi veya restorasyonu da caizdir. Bu kısımlardaki ulaşım şebekesi; çok gerekli servis yolları ve bunların dışında yalnızca yaya yollarından ibaret olmalıdır.

master plan

- Her milli parkın bir master planı *Uzun Devreli Gelişme Planı (Master planı)* mevcut olmalıdır. Bu planın hazırlanması ve bu amaçla yapılan çalışmalar 6 safhadan geçer.

Master planın safhaları

- Etüd-Envanter
- Amaç ve prensiplerin tespiti
- Sınırların belirlenmesi
- Zonların ayrılması
- Hizmet tesis ve vasıtalarının tespiti
- Programlama

ETÜT-ENVANTER ÇALIŞMALARI

etüt-envanter

- Etüt ve envanter çalışması, planlamanın ilk basamağını oluşturması sebebiyle oldukça önem taşır. Zira, amaç tespiti, sınırların belirlenmesi gibi işler ancak etüt-envanter çalışmaları sonuçlandıktan sonra yapılabilir.

Kaynak değerlerin etüdü

- İlk yapılacak iş; milli park olarak seçilen sahadaki kaynak değerler ile bunları etkileyen faktörlerin tespit edilmesidir. Bunun için...

Saha içi ve dışında srvey

...gerek saha içinde kalan ve gerekse saha dışında kaldığı halde milli parkı etkileyecek olan herşey incelenir;
Kaynak değerlerin envanteri yapılır.

gözlem ve inceleme

Bu safhadaki çalışmalar çeşitli gözlem, inceleme ve araştırmalardan oluştuğu için buna "Sörvey" de denir. Bu safha özetle, saha içi ve dışı hakkında ihtiyaç duyulan bütün bilgilerin toplanmasından ibarettir.

Alan içi veriler

Alan içi veriler; bizatihi milli park alanı içinde kalan unsurlar hakkında bilinmesi gerekenlerden oluşur. Bunlar ;

- alandaki tabii kaynaklar,
- kültürel değerler,
- sahanın tabii özellikleri,
- mevcut arazi kullanım biçimleri,
- sosyo-ekonomik yapı,
- teknik alt yapı,
- mülkiyet durumu ve hukuki durumudur.

Alan dışına ait veriler

- Alan dışına ait veriler ise; Sahanın Türkiye ve yöredeki yeri, yani coğrafi konumu, idari merkezlere ve ulaşım ağına mesafesi; milli parkın yakın çevresindeki yerleşimlerin sosyo-ekonomik yapısı, bölgeye yönelik projeler...

-
- ve mevcut planlar (çevre düzeni planı, nazım plan, imar planı, köy yerleşik alan kararları, milli park master planı, kamp alanı planları, günöbirlik kullanım alanları planı, yangın koruma planları, DSI-Köy Hizmetleri-Elektrik-Haberleşme hizmetlerini yürüten kurumların icra planları, orman amenajman planları vb. gibi) ve çevre sorunlarına ilişkin verilerdir.

kaynak değerleri

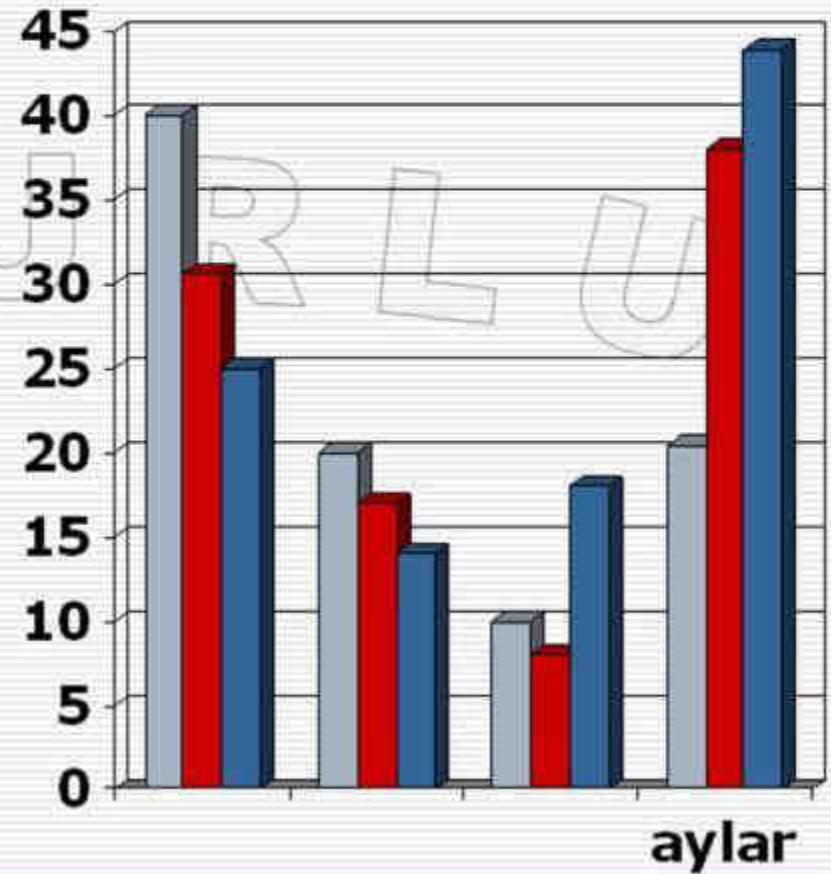
- Milli parka ait saha içerisinde yapılacak etüt ve envanterin ęalıřma konularını, sahanın tabii yapısı ve elemanları, tabii kaynaklar, kültürel varlıklar-peyzaj değerleri, rekreasyon ve turizm kapasitesi, arazi kullanım şekilleri ile bütün bunları etkileyen şartların belirlenmesi oluşturur.

Tabii Bünnye ve Elemanların Etüdü

- Bu gruptaki çalışmalarda sahanın iklimi, topografik yapısı, hidrolojik ve jeomorfolojik özellikleri, toprak özellikleri, peyzaj özellikleri, ekosistem tipleri, vejetasyonu, flora ve faunası ele alınarak bunlara dair veri toplanmak suretiyle etütleri ve envanteri yapılır.

- Kaydedilen veriler tablo ve grafiklerle gösterilir. Ortalama en yüksek ve en düşük değerler ve bunların isabet ettiği dönemlere işaret edilir.

İklim Şartları

- Saha genelindeki makro ve mikro klima etkisinde kalan alanlar ile bunların klimatik karakteristikleri incelenir. Bu amaçla elde edilmesi gerekli veriler şu noktalarda toplanmalıdır.

LOĞURLU

Genel İklim Karakteristikleri

- Bölgenin makro klima tiplerinde hangisine girdiği ve bunun tespitinde kullanılan klimatik değerlerin hangi meteorolojik istasyonlarından elde edildiği belirtilir.

Sıcaklık

- Hava sıcaklığına ait aylık ve yıllık ortalama değerler ve ayrıca ekstrem sıcaklık değerleri ve isabet ettiği dönemler ile süreleri kaydedilir. Aynı şekilde su sıcaklığına ait ortalama değerler ve aylık ve mevsimlik sıcaklık değişimleri kaydedilir.

Yağış

- Sahanın aldığı yağmur ve kar miktarları, yağış aralıkları ve şiddeti kaydedilir. Bunun yıl içerisindeki dağılımı ve karla kaplı alanların kar altında kaldıkları dönemler gösterilir.

Yağış-Sıcaklık Kombinasyonu

- Ekosistemler üzerinde ayrı ayrı değil birlikte etki eden bu iki faktörün etki tarzını açıklayan grafikler çıkarılır.

Nisbi Nem

- Yağış ve sıcaklıkların bir fonksiyonu olan nisbi nem değerlerine ait ortalama ve ekstremler ile bunların yıl içerisindeki yerlerini gösterir.

Rüzgar

- Hakim rüzgar yön ve şiddeti, tali rüzgarların yön ve şiddetleri, rüzgarlı gün aralıkları ve rüzgar etkisine maruz alanlar kaydedilir.

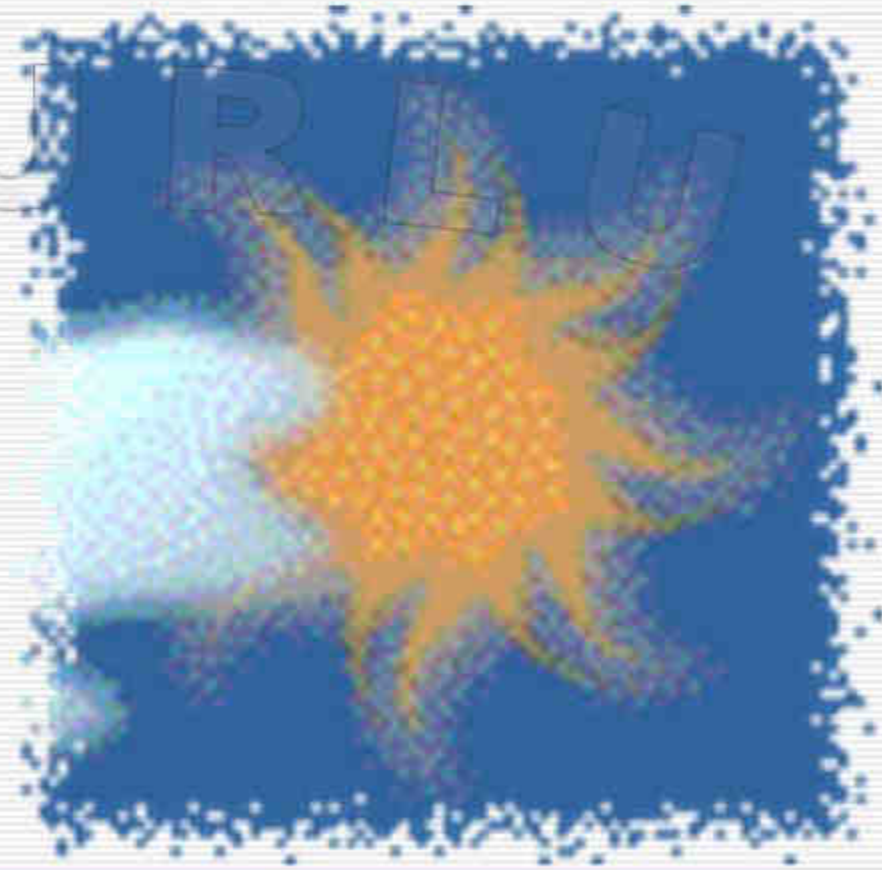
Don

- Donlu günler ve dondan etkilenen alanların dağılıımı çıkarılır.(Donlu gün sayıları, en fazla maruz kalan yerler, alçak ve yüksek yerlerdeki don olayları belirtilir.) Keza varsa kırağı meydana gelen günler ve kırağının etkileri kaydedilir.

Güneşlilik

- Mevsimler itibariyle gündüzlerin uzunluğu ile mevsimlik ve gün içerisindeki güneşlilik ve bulutluluk oranları tespit edilir. Keza güneşin günün saatlerine göre değişimi, bundan sahanın hangi kısımlarının ne şekilde etkilendiği kaydedilir.

-
- Mesela belirli alanların ve buralardaki meşcere atlarının aldığı güneş aylar itibariyle ve günboyu aldığı güneş miktarı gün ve mevsimi, itibariyle günün saatlerinin ve kapalılığın bunu nasıl etkilediği belirlenir.

Sayılı Günler

- Sıcaklık, rüzgar, kar, don, kırağı gibi iklimatik faktörlerin tek tek veya birlikte ekstrem lde etkili olduğu günler ve etki altına aldıkları alanlar gösterilir.

Jeomorfolojik ve Hidromorfolojik Özellikler

- Jeomorfolojik yapı ve formasyon özellikleri statigrafik kesitlerle açıklanır. Deprem tehlikesi ve tehlike zonları gösterilir. Yağış havzaları ve varsa sediment taşının miktarları belirlenir.

Hidromorfolojik Özellikler

- Hidromorfolojik özellikler ve bunu meydana getiren elemanlar, mesela akarsu ve dereler, bataklık ve sulak alanlar, yer altı suyu taşıyan formasyonlar ve bunların dağılımları verilir

su kaynakları

- Ayrıca pınar ve sondaj kuyuları gibi su kaynaklarının yerleri ve bunların su kalitesi hakkındaki bilgiler (yapısal-jeolojik) derlenir. Göl, sulak alan ve akarsuların özellikleri tanımlanır.

Hidromorfolojik Özellikler

- Sahada mağara, kanyon, obruk ve benzeri gibi yapılar mevcutsa bunların yerleri ve özellikleri belirtilir. Keza dağ ekosistemini oluşturan jeomorfolojik elemanlar tanıtılır.

Topoğrafya

- Topoğrafik yapıyı oluşturan dağ, tepe, plato, ova ve düzlükler, vadi ve dereler ve keza meyiller ve yüzey suyu akış yönleri gösterilir.

Toprak Özellikleri

- Toprak tipleri haritası çıkarılarak, bunda farklı alanların tip ve özellikleri mesela toprak derinliği, geçirgenliği, taban suyu seviyeleri pH 'ları gibi özellikleri ifade edilir. Tarım, orman, mera gibi kullanımlar açısından toprak kabiliyet zonları gösterilir. Kullanım şekilleri açısından mevcut problemler veya kullanımdan kaynaklanan problemler belirtilir.

Hidroloji

- Özellikle milli park belirli bir göl ekosistemini koruma amacıyla ayrılmış ise , böyle bir gölün ve keza buna bağlı akarsu ve derelerin su sistemi incelenir. Bu çerçevede gölü besleyen akarsuların su rejimleri de dahil olmak üzere, gölün su geliri ve giderleri , mesela gölden su alınıyorsa alınan miktar , atık su veriliyorsa bunun göle etkileri tespit edilir.

göl ekosistemi

- Bu bilgiler göl ekosistemi hakkında toplanan diğer verilerle, mesela su sıcaklığı, sıcaklığın mevsimlik değişimi, göl derinliği ve termal tabakalara dair bilgilerle kombine edilir. Sahadaki diğer su kaynakları, içme ve kullanma suyu kaynakları etüt edilir ; su analizleri yapılır .

Vejetasyon ve Floristik Yapı

- Sahadaki orman, çalılık, çayırılık gibi vejetasyon tipleri ve dağılımları belirlenir. Her bir vejetasyon tipindeki flora kompozisyonu çıkarılır.

meşcere tipleri haritası

- Ormanlık alanların meşcere tipleri haritası gözden geçirilir; haritaları yoksa çıkarılır. Ağaç türleri, yaş sınıfları, kapalılık durumları, alt flora ve çeşitleri gösterilir.

Flora

- Çalı ve çayırılık alan gibi diğer vejetasyonların floristik yapıları ve endemik tür, tabii aromatik bitkiler ve ekonomik tür gibi özellikleri arz eden bitkiler bakımından ne durumda olduğu tespit edilir.

bitki sosyolojisi

- Bu özellikte bitkiler ihtiva ediyorsa bunların yoğunluk ve dağılımlarına dair bilgiler yani bitki sosyolojisi verileri kaydedilir.

bitki komüniteleri

- Bu çerçevede önemli bitki komüniteleri, bunların yerleri ve özellikleri verilir. Genel olarak florayı etkileyen faktörler ile tehlike kaynaklarına işaret edilir

Fauna ve Yaban Hayatı

- Sahanın omurgalı ve omurgasız hayvan türlerinin listesi çıkarılır. Omurgasızlardan böcek faunasında yer alan zararlı böcekler ve bunların epidemiyolojileri belirtilir.

Omurgalılarından kuş ve memeliler itibariyle yaban hayatı bakımından önem arz eden türler belirtilir.

yoğunluk ve habitat

- Bunların yoğunlukları, dağılımları, habitatları, üreme ve beslenme alanları ve zamanları verilir. Fauna elemanları ve yaban hayatını tehdit eden unsurlar veya uygulamalar varsa bunlar belirtilir.

habitat unsurları

- Yaban hayatı bakımından özellikle önem arz eden alanlar ve objeler mesela su boyları, bataklıklar, in ve mağaralar, kaynaklar, orman içi açıklık veya sıklıkların yerleri belirtilir.

endemik türler ve balıkçılık

- Faunadaki, sürüngen, kurbağa ve balık türlerinden endemik olanlar, tehlike altında olanlar ve tehdit faktörleri ifade edilir.

- Özellikle balıkçılık ve avcılığın durumu ve etkileri incelenir.

Kültürel değerlerin etüdü

- Alandaki tarihi ve arkeolojik unsurların yerleri, durumları, ait oldukları dönem ve medeniyetler ile yerleri ortaya konur. Orman, tarım alanları ve rekreatif kullanıma sahne olan kısımlar belirtilir.

Göreme Tarihi MP

Rekreatif potansiyelin etüdü

- Alanın rekreatif kullanım potansiyeline haiz kısımların tabii estetik özellikleri, rekreasyon alanlarının hakim çizgileri, biçim-renk ve desenleri, gürültü veya koku gibi bir problem varsa bunun kaynakları, çeşitleri, miktarı belirlenir.

-
- Sahanın yol durumu (asfalt, stabilize, toprak yollar ve patikalar), kamu hizmet tesisleri (elektrik nakil hatları, telefon hatları vs.) belirlenir.
 - Sahanın rekreatif değerini arttıracak faaliyetlere, mesela plaj kullanımına, sportif balık avcılığına, su kayağına vb. uygun yerler belirlenir.

Peyzaj karakteristiklerinin etüdü

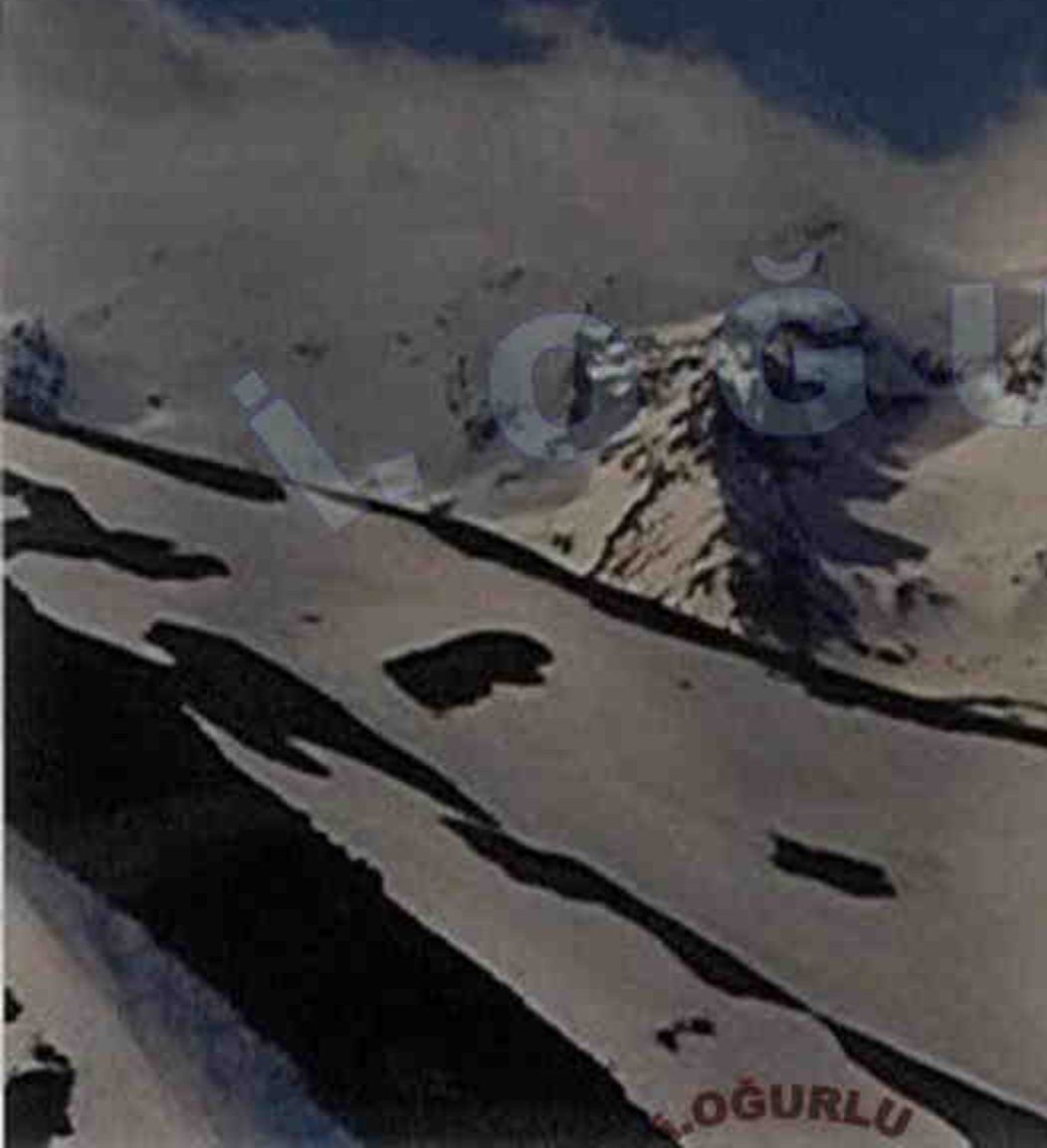
- Milli parklarda içeriden dışarıya ve dışarıdan içeriye doğru manzaralar; tepelik ilginç vadiler, kayalık yerler vb. gibi estetik ve algılama üstünlüğü olan yerler veya bu gibi özel arazi desenleri belirlenir.

Diğer verilerin elde edilmesi

- Sahadaki her türlü sınırlar, haklar (mülkiyet ve kullanım) tespit edilir. Sınırlar arasında yasal ve fiziki sınırlar, haklar arasında da özel mülkiyetler, özel veya kamuya ait irtifak hakları sayılabilir. Sahada orman rejimine tabi olmayan ve dolayısıyla planlamayı etkileyebilecek alanların bulunup bulunmadığı araştırılır.
- Çeşitli kanun, tüzük ve yönetmelikler ve ayrıca yöreye ait, bağlı kalınacak çeşitli planlar ve bağlayıcı diğer mevzuat araştırılır.

SINIRLAMA ÇALIŞMALARI

sınırlama

- Etüt-envanter çalışmasıyla elde edilen bilgiler ışığında hareket ederek ve bizzat arazide yapılacak gözlem ve tespitler paralelinde, kaynak değerleri peyzaj ve yönetimde bütünlük sağlamak üzere ve bunu sağlayacak şekilde kesin sınırlar geçirilir.

Zonlama

- Milli parkların planlanmasında en önemli safhayı teşkil eder. MP'ın sınırlama çalışmaları ile çizilen sınırları içinde kalan sahanın MP kaynak değerlerinin lââyığınca korunması ve MP'ın geliştirilmesine imkan verecek tarzda zonlara ayrılmasıdır.

-
- Sahadaki koruma-kullanma alanlarının oranı ve sınırları zonlama çalışmasıyla ortaya çıkar. Zonların ayrılmasında planın amacı, koruma-kullanma dengesi, gelişim potansiyeli ve geliştirme imkanları gibi hususlar esas alınır.

Zonlar

Milli parklar alanı genel olarak üç zona ayrılır. Bunlar;

- Mutlak Koruma Zonu,
- Tampon Zon ve ..
- Gelişme Zonu'dur.

Mutlak Koruma Zonu

- Bu zon MP'in ana kaynak değerlerini meydana getiren tabii (fiziki, biyolojik, peyzaj vs.)

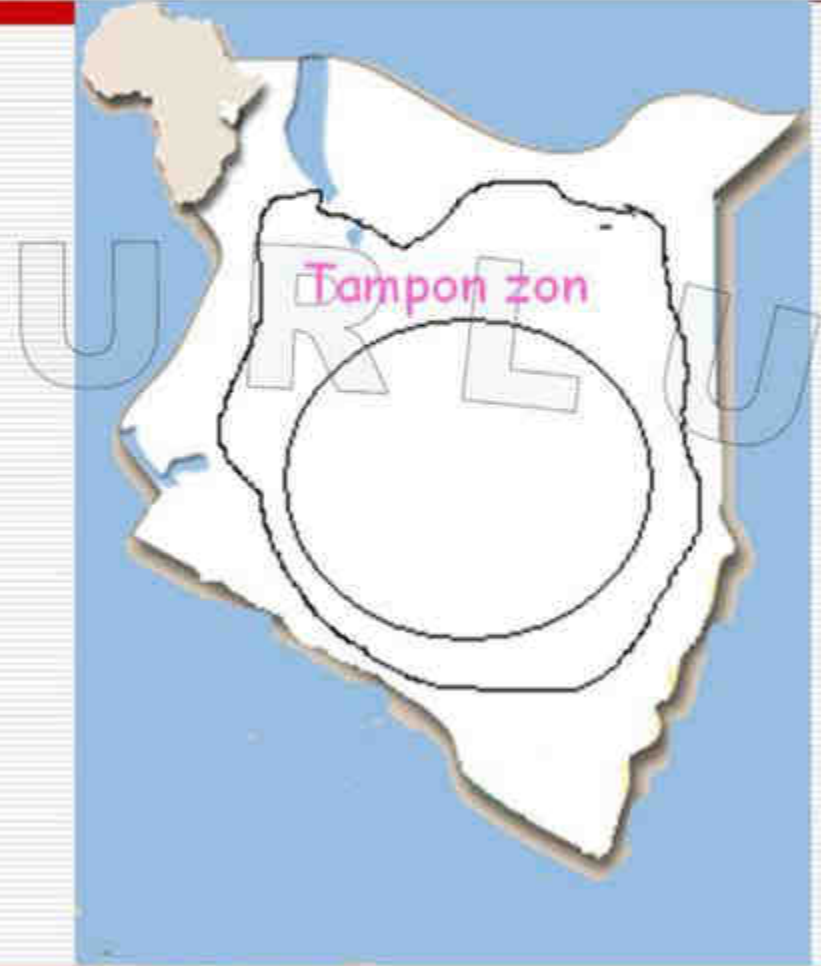
veya kültürel (arkeolojik, tarihi vs.) varlık ve objelerin bulunduğu ve bütünlük gösterdiği alanı ifade eder.

Tek parça halinde ise genellikle MP'ın merkezine doğru yer alan bu zon, MP sınırları içinde birbirinden ayrı birkaç bölüm halinde de olabilir.

Tampon Zon

- Bu zon, Mutlak Koruma zonunu kuşatan, yani Mutlak Koruma zoneyla Gelişme zone arasında yer alan bir geçiş zoneudur. Gelişme zoneundaki yapılaşmanın Mutlak Koruma zoneu üzerinde yapabileceği fiziksel ve görsel etkiyi önleme veya azaltma amacıyla planlanır.

-
- Bu zon sayesinde Mutlak Koruma zonundaki tabii ve kültürel değerlerin, MP geliştirme faaliyetlerinden zarar görmemesi ve aynı zamanda çevrenin doğal yapısıyla bütünlük içinde kalması sağlanır.

Gelişme Zonu

- Bu zon MP'lar sınırı dahilindeki çeşitli aktüel gelişim faaliyetleri (turizm, rekreasyon, yerleşme vs.) için gereken her türlü yapının ve ziyaretçi hizmetleri için gereken teşkilatın yer aldığı zondur.

-
- Ancak bu zondaki gelişim sınırsız olmayıp Milli parkların genel planlama ilkeleri çerçevesinde kalmalı ve o MP'ın plan amacında ifade edilen koruma-kullanma dengesini gözetilen ölçüde olmalı bu ölçü dışına çıkmamalıdır.

- Planlamada Tampon Zon ile Gelişme zonu birbirinden kesin olarak ayrılabilceği gibi, Mutlak Koruma zonu dışında kalan ve gelişmeye açık olan tek bir bölüm halinde de ele alınabilir.

- Bu durumda Mutlak Koruma Zonuna "Zon I" denirse, bunun dışındaki zon ise "Zon II-A", "Zon II-B" gibi isimler alır. Bunların kullanım şekli ve yüzdeleri ayrı ayrı belirtilir.

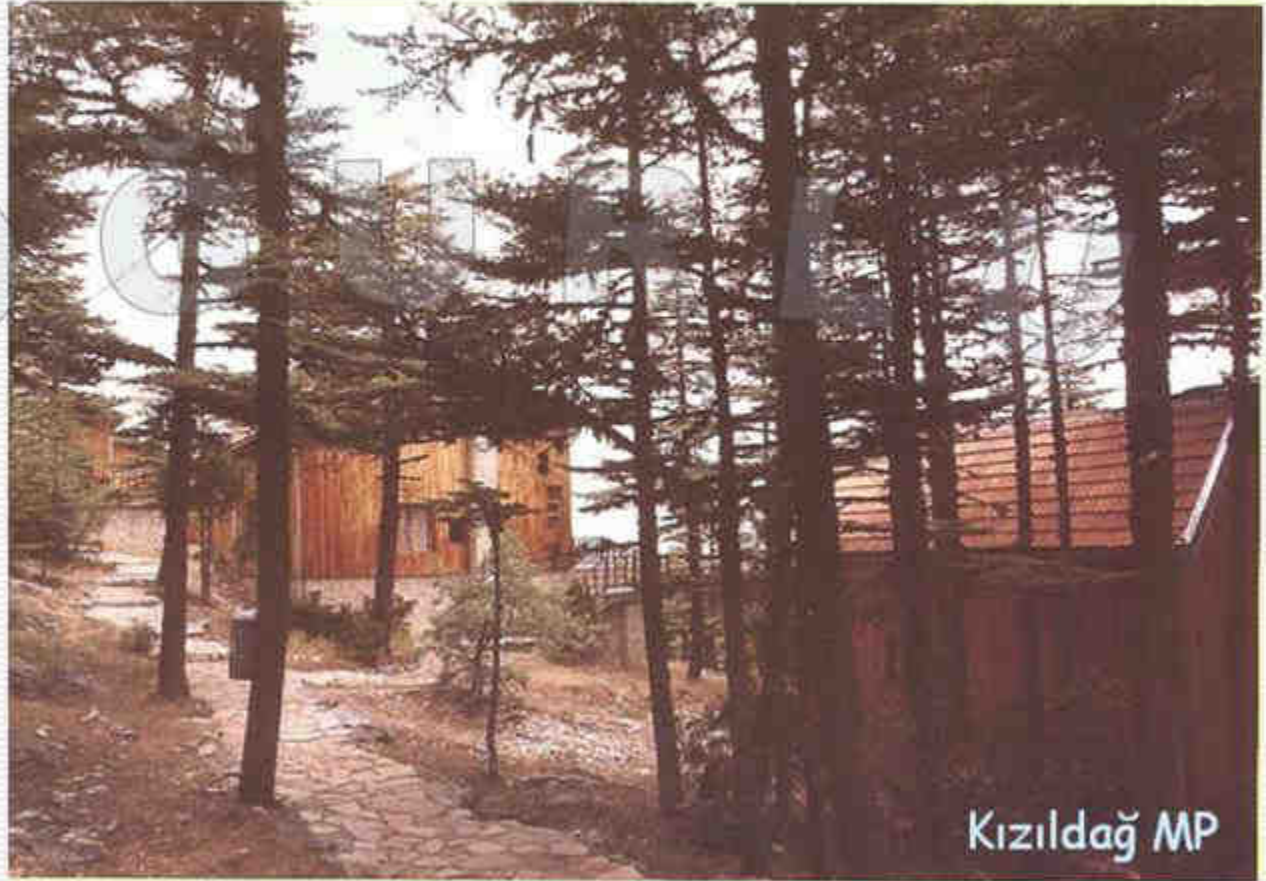
-
- Şayet gelişme zonunda böyle bir bölümlenmeye gidilmişse Gelişme Alt zonunun Mutlak Koruma Zonundan en uzakta tesis edilmesi zorunludur. Bu durumda gelişme zonunun Mutlak Koruma zonuna en yakın olan alt zonları, Tampon zonun fonksiyonunu yerine getirirler.

GELİŞİMİN PLANLANMASI

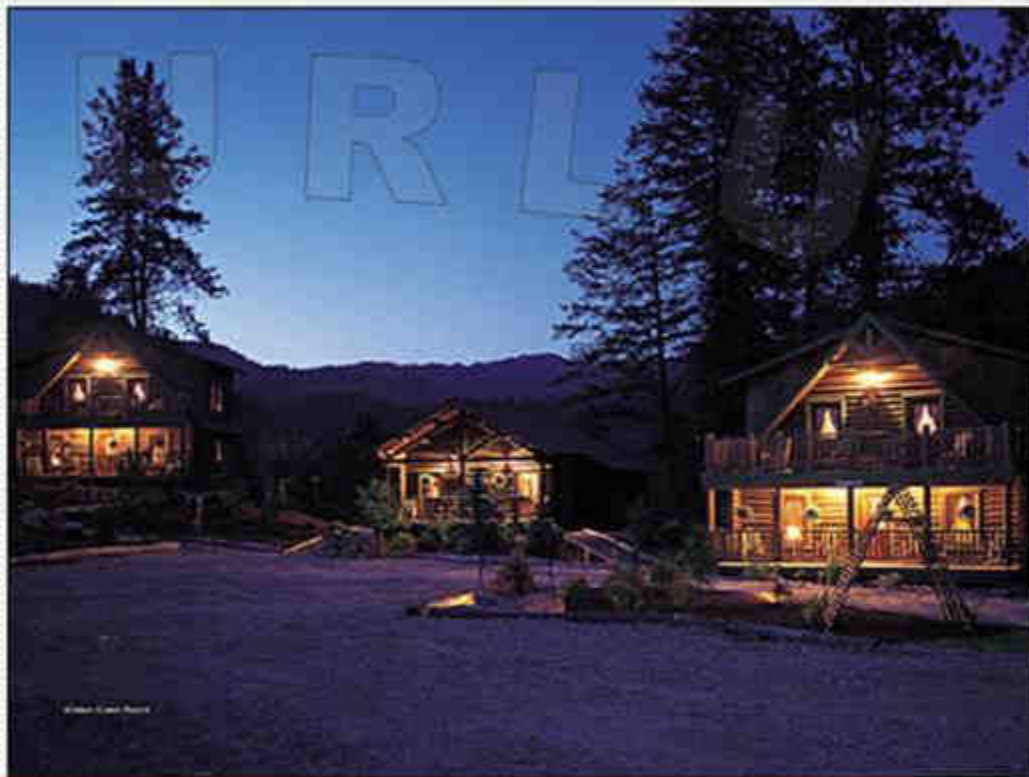
Gelişim planlaması

- Gelişim planlaması, parka gelen ziyaretçinin parka girişinden çıkışına kadar parkta kaldığı süre zarfında ihtiyaçlarını karşılamak üzere geliştirilecek hizmete ait tesis ve vasıtaların planlanmasını ifade eder.

hizmete ait tesis ve vasıtalar

- ❑ danışma noktası,
- ❑ ziyaretçi merkezi,
- ❑ ulaşım şebekesine ait yol ve patikalar,
- ❑ tanıtıcı işaret ve panolar gibi tanıtıma...
- ❑ ve parkta kaldığı sürece ziyaretçinin parktan faydalanmasına ve konaklamasına imkan sağlayacak her çeşit malzeme ve tesislerdir.

PROGRAMLAMA

LOGU

LOGURLU

-
- Programlama safhasına gelindiğinde, o ana kadar MP ile ilgili yapılması planlanan bütün çalışmalar belli bir zaman dilimine yayılarak, yani zaman itibariyle bir sıralamaya tabi tutularak düzenlenir.

...MİLLİ PARKININ 2004 YILINA AİT GELİŞTİRME PROGRAMI

AYLAR	Karakaya Yaylası	Armutlu Köyü	Gedikli Mevkii	Yassıbel Köyü	Beyköy Mevkii
MART	Manzara yerleri yapılacak				Yol çalışması yapılacak
NİSAN		Su kaynakları düzenlenecek			
MAYIS	Sarıkaya mevkii Sanat yapıları	Otopark inşaatı	Tarihi eserlerde restorasyon yapılacak		Sivritepe kuş gözlem kulesi
HAZİRAN				Kamp alanları düzenlenecek	
TEMMUZ	Konaklama yerleri yapılacak		Karadere köprüsü onarımı		Kumsal ve plajlar düzenlenecek

-
- programlama, master planındaki önerilerin, parkın özelliklerinin ve ziyaretçi potansiyelinin gözönüne alınarak planın uygulanmasında mantıki bir sıra takip edilmesi ve buna göre öncelik sıralamasının yapılmasıdır.

-
- Bu durum, gelişme planında yer alan çalışmaların bir zaman cetveli üzerine tafsilatlı bir dökümünün yapılmasını gerektirir. Böyle bir zamanlama tablosunun hazırlanabilmesi için evvela planın uygulama süresinin bilinmesine ihtiyaç vardır.

-
- Bu süre planlama ekibi tarafından parkın özellikleri ve planlama amacı dikkate alınarak belirlenir. Bu süreyi, keza, hükümetlerin yatırım politikaları, yıllık bütçeler ve kalkınma planları dikte edebilir.

-
- Ancak kaynakların korunmasına dair aciliyetler bu sürenin kısa olmasını, özellikle ülkemizde Kalkınma planı dönem süresini aşmamasını gerektirmektedir.

-
- Yani kalkınma planlarının 5 yıllığına hazırlandığı ülkemizde MP master planlarının uygulama sürelerinin 4-5 yıl olarak tespit edilmesi yerinde olup, planlar bir revize edilmelidir.